

Kodas 191598124 LMSA administracija: A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius Tel./faks.: (8-5) 2767590 El.p. info@forest.lt
svetainė: www.lietuvosmiskai.lt

LR Aplinkos ministerijai

2024-05-21

Nr. 25

I

2024-05-14 Nr. 24-8230

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO (IŠVADOS) PROJEKTO NR. 24-8230

Susipažinę su derinimui pateiktu LR Vyriausybės nutarimo projektu „Dėl Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 3 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3547 [toliau-Projektas], teikiame šias Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacijos (LMSA) pastabas ir pasiūlymus. [Žymėjimas tekste: ~~siūlomas išbraukti tekstas~~, **siūlomas įrašyti tekstas**, *paaiškinimai*]:

1 pastaba. Siūlome tikslinti Projekto 1 straipsnyje siūlomą tikslinti Miškų įstatymo 3 str. 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pakeisti 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. I grupė – rezervatiniai miškai. Tai yra **ypatingą gamtinę vertę turinčių** valstybinių gamtinių rezervatų, valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose esančių gamtinių rezervatų ir rezervatinių apyubių miškai, ~~taip pat ypatingą gamtinę vertę turinčių kitų saugomų teritorijų miškai ar jų dalys, išskyrus genetinius draustinius ir genetinius sklypus~~. Ūkininkavimo tikslas – sudaryti sąlygas miškams natūraliai augti. Miško kirtimai, išskyrus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme ir rezervatų ar saugomų teritorijų individualiuose nuostatuose numatytus atvejus, draudžiami. **Rezervatiniams miškams gali būti priskiriami valstybinės reikšmės miškai arba privačios nuosavybės miškai pagal su miško savininku sudarytas apsaugos sutartis.**“

Paaiškinimas: Pirmiausiai, atkreipiamė dėmesį, kad vadovaujantis teisėkūros reikalavimais turėtų būti nedviprasmiškai aiškūs „ypatingą gamtinę vertę“ nusakantys kriterijai, pagal kuriuos papildomai į rezervatų kategoriją siūlomi priskirti miškai būtų laikomi ypatingą gamtinę vertę turinčiais miškais, Tuo tarpu, *kaip tą teisingai pastebi Seimo kanceliarijos Teisės departamentas savo 2024-03-21 išvadoje Nr. XIVP-3547: <...> nei iš projekto nuostatų, nei aiškinamojo rašto nėra aišku, kokiais kriterijais vadovaujantis gamtinių ir kompleksinių draustinių bei saugomų teritorijų miškai ar jų dalys būtų laikomi ypatingą gamtinę vertę turinčiais miškais ir būtų priskiriami I miškų grupei, kurioje ūkininkavimo režimas yra pats griežčiausias. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Saugomų teritorijų įstatymą saugomos teritorijos, atsižvelgiant į jose saugomų vertybių reikšmę ir pobūdį, yra skirstomos į saugomų teritorijų tipus: rezervatai, draustiniai ir kt. Keičiamo įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 1 punkte bei 4 dalyje yra išvardintos konkrečios gamtinių ir kompleksinių draustinių rūšys, kurių miškai priskirtini IIA (ekosistemos apsaugos miškai) ir III (apsauginiai miškai) miškų grupėms. Atsižvelgiant į tai, nėra aiškus minėtų projekto nuostatų bei keičiamo įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 1 punkto bei 4 dalies nuostatų tarpusavio santykis. <...>*

Taipogi svarbu pažymėti, kad rezervatiniai miškai yra išskiriami ten, kur vykdomi moksliniai natūralių miškuose vykstančių procesų stebėjimai, paliekant tokius plotus savaiminiam formavimuisi be jokio žmogaus įsikišimo ar net lankymosi (kuris galimas tik išskirtiniais atvejais ir su atsakingų specialistų priežiūra). Tad privatus savininkas jo valdą priskyrus rezervatui net negalėtų lankytis savo miške. Tad geriau yra tokias teritorijas Valstybei išpirkti iš savininko, jei norima steigti rezervatą.

Todėl **siūlome** LR Vyriausybės dėl MĮ pakeitimų teikiamoje išvadoje konstatuoti, kad nedera kurti painiavos, o kaip tik reiktų teisės aktais įvardinti aiškius ypatingą gamtinę vertę turinčių miškų kriterijus, kuriais vadovaujantis tokie miškai galėtų būti priskiriami rezervatiniams miškams patikslinant LR Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimą Nr. 1171 „Dėl Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“. Siūlome išlaikyti nuostatą, kad Valstybė turi išpirkti mišką iš savininko, jei jame norima steigti rezervatą.

2 pastaba. Siūlome tikslinti Projekto 3 straipsniu siūlomą tikslinti Miškų įstatymo 3 straipsnio 3 ir 6 dalis ir jas išdėstyti taip:

„2. Pakeisti 3 straipsnio 3 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) A – ekosistemų apsaugos miškai. Kraštovaizdžio, telmologinių, pedologinių, botaninių, zoologinių, botaninių-zoologinių draustinių miškai **ar jų dalys**, priešeroziniai miškai, ~~kiti saugomų teritorijų miškai ar jų dalys, kurie svarbūs jose nustatytoms Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms išsaugoti, kiti didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškai~~. Ūkininkavimo tikslas – išsaugoti arba atkurti miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus, **gerinti saugomų vertybių būklę, formuoti įvairiaamžius medynus su jiems būdinga biologine įvairove**. Šios miškų grupės medynuose draudžiami plynieji pagrindiniai miško kirtimai, o gamtinės brandos nepasiekusiuose medynuose draudžiami atvejiniai pagrindiniai miško kirtimai;“.

Pakeisti 3 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Draustinių ~~ir kitų saugomų teritorijų~~ miškų dalys, vadovaujantis specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, gali būti priskirtos skirtingoms miškų grupėms.“

Paiškinimas: Siūlome LR Vyriausybės dėl MĮ pakeitimų teikiamoje išvadoje konstatuoti, kad nedera kurti painiavos, o kaip tik reiktų teisės aktais įvardinti aiškius svarbią vertą aiškia išskirtų ekosistemų apsaugai turinčių miškų kriterijus, kuriais vadovaujantis tokie miškai galėtų būti priskiriami 2A gr. ekosistemų apsaugos miškams patikslinant LR Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimą Nr. 1171 „Dėl Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“.

Taipogi pritariame Projekto 2 straipsnyje pateiktai išvadai, kad nepamatuotai išplėtus IIA gr. miškus į kitas saugomas teritorijas, ten esančių privačių miškų savininkams reiktų išmokėti **apie 100 mln.** Eur kompensacijų už nustatytus veiklos apribojimus. Esamoje Valstybės finansinėje ir saugumo užtikrinimo situacijoje tokia papildoma finansinė našta nėra šalies biudžetui pakeliama. Todėl siūlome apsiriboti patikslinimu ūkininkavimo tikslų.

3 pastaba. Siūlome tikslinti Projekto 4 str. siūlomą tikslinti Miškų įstatymo 15 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Pakeisti 15 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Miškas atkuriamas ir įveisiamas mišką želdinant arba jam želiant, laikantis aplinkos ministro tvirtinamų Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimų. Kirtavietėse ir želdintuose miško aikštėse miškas turi būti atkurtas ne vėliau kaip per trejus metus po jų atsiradimo. Žuvę želdiniai ir žėliniai turi būti atkurti ne vėliau kaip per dvejus metus, atkurtini žuvę medynai – ne vėliau kaip per trejus metus nuo jų žuvimo fakto nustatymo. Neteisėtai iškirstas miškas turi būti atkurtas ne vėliau kaip per vienus metus nuo neteisėtų kirtimų fakto nustatymo. Miškas laikomas atkurtu tada, kai želdinių ir žėlinių kokybė atitinka aplinkos ministro tvirtinamų Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimus. **Saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose ir (ar) gamtotvarkos planuose arba privačių miškų vidinės miškotvarkos projektuose** numatytose vietose gali būti nustatytas kitoks miško atkūrimo terminas, tačiau ne ilgesnis nei 15 metų, jeigu atkurti medyną siekiama savaiminiu žėlimu.“

Paiškinimas: sudarius apsaugos sutartį santykinai nedideliame plotui, parengti specialiojo teritorijų planavimo ar gamtotvarkos projektą būtų elementariai per brangu. Todėl atskirais atvejais būtų protinga turėti galimybę numatyti ilgesnį atkūrimą vidinės miškotvarkos projekto, suderinto su ST direkcija, pagrindu.

4 pastaba. Atsižvelgiant į tai, kad naujos redakcijos LR Miškų įstatymo projektas šiuo metu yra pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybei, siūlome LRV išvadoje teikti Vyriausybės poziciją Miškų įstatymo pataisų projekto Nr. XIVP-3547 Seimui atskirai nesvarstyti, o reikiamus patikslinimus įtraukti į naujos redakcijos Miškų įstatymo projektą, kai bus aiškus visas naujai siūlomo reglamentavimo pakeitimų poveikslas.

Pagarbiai,

dr. Algis Gaižutis, LMSA Valdybos pirmininkas
Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacija (LMSA)

A. Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius

Tel./fax. +370 5 2767590; mob. +370 687 95113

el.paštas: algis@forest.lt

interneto svetainė: www.lietuvosmiskai.lt

Lobistinės organizacijos pažymėjimo Nr. LOB-JA-2021-0064

ORIGINALAS PAŠTU
NEBUS SIUNČIAMAS